7/13717

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.005/031/688 31/05/2006

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 17.05.2005 tarihli ve B.02.0. KKG.0.12/106-514-23/2493 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/13717 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım ilişkili kuruluşu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığından alınan 25.05.2005 tarihli ve A.01.1.RTÜ.0.01.04.06/0598-0006148 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- Cevabi Yazı (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

7/13717

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
(İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı)

SAYI : A.01.1.RTÜ.0.01.04.06/0598 0006148 **Ankara**
KONU : Sn. Enver ÖKTEM'in yazılı soru önergesi hk.

25 Mayıs 2006

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Beşir ATALAY)

İlgi: a) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 17.05.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-514-23/2493 sayılı yazısı.
b) 22.05.2006 tarih ve B.02.0.005/031/688 sayılı yazınız.

İlgi (b) yazınız ekinde gönderilen ve İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen yazılı soru önergesinde yer alan hususlar incelenmiştir.

1- Bilindiği üzere, 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ile radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu programları yayınlandıktan sonra ilgili yasa hükümlerine uygunluk açısından denetlemekte olup, Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme yetkisi bulunmamaktadır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu denetleme görevinin yanı sıra düzenleme yetkisi çerçevesinde kamuoyunun söz konusu programların yaratacağı olumsuz etkilere karşı duyarlı hale getirilmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı ve çeşitli üniversitelerin bünyesindeki psikiyatr, psikolog ve sosyologlar tarafından, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan bağımsız olarak hazırlanan bir çalışmayı da hem kitap olarak bastırıp dağıtımını yaptırmış, hem de www.rtuk.org.tr adresindeki web sayfasında yayımlamaya başlamıştır. "Televizyon Programlarındaki Şiddet İçeriğinin, Müstehcenliğin ve Mahremiyet İhlallerinin İzleyicilerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Olumsuz Etkileri" adlı bu çalışmaya pek çok basın ve yayın organında yayınlanan haberlerde atıf yapılmak suretiyle kamuoyunun dikkati çekilmiştir.

Ayrıca, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu özellikle çocuklara ve gençlere kötü örnek olacak, onların fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyebilecek yayınlara yönelik toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Çocukların zararlı yayınlardan korunması amacıyla geliştirilen "Akıllı İşaretler" simge sistemi 23 Nisan 2006'da hayata geçirilmiştir. Söz konusu semboller iki gruptan oluşmaktadır:

a)Yaş Sembolleri;

Genel İzleyici Kitlesi İçindir	: Tüm izleyici kitlesi içindir
7+	: Yedi yaş ve üstü izleyiciler içindir
13+	: Onüç yaş ve üstü izleyiciler içindir
18+	: Onsekiz yaş ve üstü izleyiciler içindir

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TÜRKİYE

Tlf : 312.266 19 51
Faks : 312.266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr

7/13717

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
(İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı)

b)İçerik Sembolleri; Şiddet/Korku, cinsellik ve olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlardır. Akıllı işaretler ile ilgili her türlü bilgiye; www.rtukisaretler.gov.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

"Televizyon Dünyası" ile "gerçek dünya" birbirinin aynı değildir. Televizyon doğası gereği gerçek dünyayı yeniden kurgulayarak yansıtır. Gerçek dünyayı ilgi çekici seyirlik malzeme haline getirmek zorundadır. Her gün yinelenen bu görüntülerle de, kalıcı, uzun süreli bir dünya algılaması, sosyal gerçeklik yaratır. Bu yavaş yavaş gerçekleşen, birikim sonucu oluşan bir süreçtir. İnsanların televizyon izleme süresine bağlı olarak da, bir çok kişi bu sunulanları "gerçek" dünya olarak algılamaktadır. Özellikle çocuklar üzerinde son derece etkili olan bu olumsuzluğu ortadan kaldırabilmek en azından azaltabilmek amacıyla, Üst Kurul ve T.C Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği içinde okullarda "medya okuryazarlığı" dersinin müfredata konulması için çalışmalara başlanmıştır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, çocukların şiddete ve zararlı yayınlara karşı geliştirdikleri düşünce ve sergiledikleri tutumları öğrenebilmek, televizyonun çocuklar üzerinde oluşturduğu etkileri anlamak ve bu alanda yapılan çalışmalara bir katkı sağlamak amacıyla çocukların kendilerini özgürce ifade edebilecekleri "Televizyon Yayınlarında Şiddet" konulu bir kompozisyon yarışması düzenlenmiştir.

Bunun yanı sıra, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından 2006 yılı boyunca iki ayda bir düzenlenmesine karar verilen panellerin ilki 15 Şubat 2006 günü Ankara'da gerçekleştirilmiştir. "Televizyon ve Çocuk" konulu panelde, televizyon yayınlarının çocuklar üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir.

Üst Kurul Üyesi Prof. Dr. Davut Dursun tarafında yönetilen panelde, Prof. Dr. Ferhunde Öktem "Çocuk Ruh Sağlığı Açısından Televizyon", Dr. Hüseyin Emin Öztürk "Çocuğun Sosyalleşmesinde Televizyonun Etkileri", Prof. Dr. Oya Tokgöz "İletişim ve Çocuk", Sadık Güneş "Televizyon ve Aile" konularında açıklamalarda bulunmuşlardır. Panele ilkokul öğrencileri de katılarak, televizyon yayınları konusundaki düşüncelerini paylaşmışlardır.

Ayrıca; Üst Kurul rutin olarak yapılan ve yayıncı kuruluş yetkililerinin katıldığı toplantı ve seminerler düzenlemektedir. Yayıncılık konusunda kapsamlı bilgilerin verildiği bu seminerlerde, karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmakta ve yanlış uygulamalar konusunda yayıncıların dikkatinin çekilmesi hedeflenmektedir.

2- " **Radyo ve Televizyon Yayınlarının Esas Ve Usulleri Hakkında Yönetmelik**"in 29. maddesinde **"Yayınlarda yer verilmesi gerekli programların toplam süresi, haftalık yayın süresinin % 15'ünden az olamaz. Bu oranın % 5'i eğitim, %5'i kültür, %5'i Türk Halk ve Türk Sanat Müziği programlarına ayrılır.**

Özel kanunlarla yayını zorunlu tutulan eğitim spotları, eğitim programları çerçevesinde değerlendirilir.

Program durdurma müeyyidesi uygulandığı hallerde yayınlanan ikame programlar, bu oranlara dahil edilemez.

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TÜRKİYE

Tlf : 312.266 19 51
Faks : 312.266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr

7/13717

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
(İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı)

Özel kanunlarla, hedef kitleye ulaşabilmek amacıyla 09.00 - 21.00 saatleri arasında, yayınlanması zorunlu kılınan eğitim spot programları aşağıdaki oran veya sürelerde yayınlanır.

1) Toplumu, özellikle de çocukları ve gençleri, sigara, alkol, uyuşturucu madde, kumar ve diğer kötü alışkanlıklara karşı caydırıcı nitelikte programlar, haftalık yayın süresinin % 2,5'inden az olamaz.

2) Tüketicileri eğitici, aydınlatıcı ve bilgilendirici programlar, haftalık yayın süresinin %1'inden az olamaz.

3) Trafik kazalarını önlemeye yönelik eğitim programları, haftalık yayın süresi içinde, otuz dakikadan az olamaz.

4) Tütün ve tütün mamulleri alışkanlığının zararları konusunda uyarıcı ve eğitici mahiyette programlar, aylık yayın süresi içinde doksan dakikadan az olamaz.

5) Orman ve ağaç sevgisini yaygınlaştırıcı eğitim programları, yıllık yayın süresi içinde beş saatten az olamaz ve Orman Bakanlığınca belirlenecek dönemlerde, Ana Haber Bülteni öncesinde yayınlanır." hükmü yer almaktadır.

3- 2. maddede açıklandığı üzere yayınlanacak bu tür eğitim spot programlarının, 09.00 - 21.00 saatleri arasında yayınlanması zorunludur.

4- Yönetmelikte öngörülen sürelerin makul olduğu düşünülmekte olup Üst Kurulun denetiminin yanı sıra yayın kuruluşlarımızın konuya gösterecekleri önem sorunun çözümüne büyük katkı sağlayacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Zahid AKMAN
Radyo ve Televizyon
Üst Kurulu Başkanı

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TÜRKİYE

Tlf : 312.266 19 51
Faks : 312.266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr